

08-12-2014

Til Socialudvalget

Sagsnr.
2014-0114076

Opfølgning på Socialudvalgets drøftelse den 3. september 2014 vedrørende forvaltningens krav til personale på sociale tilbud

Dokumentnr.
2014-0114076-22

Socialudvalget har den 23. april 2014 og 3. september 2014 drøftet forvaltningens ansættelsespolitik, herunder de faglige krav forvaltningen stiller til medarbejdere på de sociale botilbud og opholdssteder, som forvaltningens borgere er tilknyttet.

Dette notat er en opfølgning på udvalgets drøftelse den 3. september 2014, hvor der blev spurgt til, hvad forvaltningen kan og ikke kan i forhold til kommunale og private tilbud, samt hvilke muligheder der er for at tjekke tilbud og personale, inden forvaltningen visiterer til et tilbud, samt opfølgningen på dette.

1. Lovgivningens krav

Der stilles i serviceloven og socialtilsynsloven forskellige krav til kommunerne, når de visiterer borgere til sociale botilbud og opholdssteder. Disse krav vedrører:

- godkendelse af det sociale tilbud,
- driftsorienteret tilsyn med det sociale tilbud, og
- personrettet tilsyn med borgeren i det sociale tilbud.

Ved siden af servicelovens og socialtilsynslovens krav til sociale tilbud, gælder på tilbuddene de almindelige arbejdsgiverforpligtelser og beføjelser i forhold til personalet på det sociale tilbud.

Skematisk kan forpligtelserne for henholdsvis Socialtilsynet, kommunen (her Socialforvaltningen) og andre kommuner, regioner og private tilbud opstilles således:

Hvem skal gøre hvad i forhold til sociale tilbud:

	Socialforvaltningens egne kommunale tilbud	Købte pladser i andre kommunale, regionale og private tilbud
Hvem er arbejdsgiver og kan udøve arbejdsgiverforpligtelser og beføjelser ift. de ansatte?	Socialforvaltningen er arbejdsgiver for ansatte i egne kommunale tilbud.	Den pågældende kommune, region eller private tilbud er arbejdsgiver for de ansatte i deres tilbud.
Hvem godkender tilbuddet og opretter det på Tilbudsportalen, jf. lov om socialtilsyn § 4 og bekendtg. om Tilbudsportalen § 5?	Socialtilsynet	Socialtilsynet
Hvem fører driftsorienteret tilsyn med tilbuddet, jf.	Socialtilsynet	Socialtilsynet

servicelovens § 148a ?		
Hvem fører personrettet tilsyn med borgeren i tilbuddet, jf. servicelovens § 148?	Socialforvaltningen fører personrettet tilsyn med egne borgere på kommunens tilbud.	Socialforvaltningen fører personrettet tilsyn med egne borgere, som forvaltningen er handlekommune for i det pågældende kommunale, regionale eller private tilbud.

Som det fremgår ovenfor, er der lovgivningsmæssigt gennem Socialtilsynets godkendelse af det sociale tilbud taget stilling til de krav, der stilles, for at kommunerne må benytte tilbuddet.

Ad) Hvem er arbejdsgiver og kan udøve arbejdsgiverforpligtelser og beføjelser m.v. i forhold til de ansatte?

Som det fremgår ovenfor er Socialforvaltningen alene arbejdsgiver i forhold til ledelse og ansatte på forvaltningens egne sociale tilbud, og har derfor kun direkte arbejdsgiverbeføjelser til at stille krav og rammer for udførelse af arbejdet i forhold til ledelse og ansatte på disse tilbud.

Hvis forvaltningen visiterer en borger til en anden kommunes/regions tilbud eller i et privat tilbud, så er det denne kommune, region eller private tilbud, der har den direkte arbejdsgiverforpligtelse/beføjelse i forhold til ledelsen og de ansatte på tilbuddet.

Køber forvaltningen derfor en plads på en anden kommunes/regions tilbud eller i et privat tilbud må forvaltningen forinden sikre sig, at tilbuddet har de fornødne faglige kompetencer og forudsætninger for at understøtte den konkrete borgers støttebehov. Det sker gennem informationer i Tilbudsportalen og tilbuddets hjemmeside m.v. samt ved mundtlig dialog med tilbuddet og eventuelt ved besøg på stedet, Der henvises til pkt. 2 nedenfor om, hvad forvaltningen gør for at sikre det rette tilbud til den konkrete borger.

Det skal samtidig understreges, at kommunerne (her Socialforvaltningen) kun må benytte sociale tilbud, der er godkendt af Socialtilsynet og registreret i Tilbudsportalen, jf. nedenfor.

Ad) Hvem godkender tilbuddet og opretter det på Tilbudsportalen?

Fra 1. januar 2014 skal de fem regionale Socialtilsyn godkende kommunale, regionale og private tilbud. Det drejer sig om følgende tilbud:

- midlertidige og længerevarende botilbud til voksne efter servicelovens §§ 107-108,
- kvindekrisecentre efter servicelovens § 109,
- forsorgshjem efter servicelovens § 110,
- behandlingstilbud til stofmisbrugere efter servicelovens § 101,

- opholdsteder og døgntilbud til børn og unge efter servicelovens § 66, nr. 5 og 6, samt
- støtte og hjælp til beboere, der er visiteret til et tilbud i en almen bolig med omfattende støtte efter servicelovens § 85, som kan sidestilles med et midlertidigt eller længerevarende botilbud efter serviceloven.

Herudover skal Socialtilsynet godkende og føre driftsorienteret tilsyn med plejefamilier efter servicelovens § 66, stk.1, nr. 1 og 2.

Socialtilsynet skal i forbindelse med *selve godkendelsen* af et tilbud foretage en samlet faglig vurdering af tilbuddets kvalitet inden for en række temaer, som retter sig mod tilbuddets indsats i forhold til målgruppen samt mod tilbuddets ledelse og personalets kompetencer. For at understøtte den faglige vurdering benytter Socialtilsynet en kvalitetsmodel, som udtrykkeligt er fastlagt i et bilag til selve bekendtgørelsen om Socialtilsyn.

Socialtilsynet godkender kun et kommunalt, regionalt og privat tilbud, hvis Socialtilsynets samlede vurdering viser, at tilbuddet vil kunne levere den fornødne kvalitet inden for de temaer, der er fastsat i lov om socialtilsyn.

For så vidt angår kravene til tilbuddets ledelse og personalets kompetencer fremgår det af kvalitetsmodellen, at tilbuddet skal kunne opfylde følgende:

- ***En hensigtsmæssig organisering og en kompetent og ansvarlig ledelse***, herunder at ledelsen har relevante kompetencer i forhold til at lede tilbuddet, og at tilbuddet benytter sig af ekstern supervision eller anden form for sparring for ledelse og medarbejdere.
- ***Varetage den daglige drift kompetent***, herunder at borgerne i forhold til deres behov har tilstrækkelig kontakt til personale med relevante kompetencer samt at personalegennemstrømningen og sygefraværet på tilbuddet ikke er på et højere niveau end sammenlignelige arbejdspladser.
- ***Medarbejderne har de kompetencer, det vil sige uddannelse, erfaring og viden, der er nødvendig i forhold til tilbuddets målsætninger og målgruppe*** samt i forhold til de metoder tilbuddet anvender og borgernes aktuelle behov. Medarbejdergruppen skal samlet set have relevant uddannelse, opdateret viden og erfaring med målgruppen og tilbuddets metoder, hvilket skal afspejle sig i medarbejdernes samspil med borgerne.
- ***Strategisk fokus på, hvordan de nødvendige kompetencer sikres*** på såvel kort som lang sigt, samt hvordan eventuelle specialistkompetencer kan tilvejebringes. Det skal desuden

vurderes, om medarbejderne på en etisk måde forholder sig til og handler i forhold til borgerne samt at medarbejderne møder borgerne med respekt for den enkeltes behov og forudsætninger samt med fokus på borgernes retssikkerhed.

Ad) Hvem fører driftsorienteret tilsyn med tilbuddet?

Fra 1. januar 2014 skal de fem regionale Socialtilsyn føre mindst et årligt driftsorienteret tilsyn med de kommunale, regionale og private tilbud. Ved det driftsorienterede tilsyn skal Socialtilsynet både føre tilsyn med forholdene på tilbuddet og indgå i en dialog med tilbuddet med henblik på at bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddet.

Socialtilsynet skal ved varetagelsen af tilsynsopgaven indhente relevant information, herunder aflægge anmeldte og uanmeldte tilsyn i tilbuddet, indhente oplysninger om tilbuddet, herunder tilbuddets seneste årsrapport, indhente oplysninger fra de kommuner, der har borgere boende på tilbuddet, samt indhente oplysninger fra ansatte og borgere i tilbuddet samt andre relevante personer.

Socialtilsynet udarbejder en tilsynsrapport på baggrund af tilsynet. Socialtilsynet kan træffe afgørelse om skærpet tilsyn med tilbuddet samt udstede påbud om forhold, der skal bringes i orden inden for en frist, hvis godkendelsen af tilbuddet skal kunne opretholdes. Hvis Socialtilsynet trækker godkendelsen af tilbuddet tilbage, må kommunerne (her Socialforvaltningen) ikke benytte tilbuddet, og borgerne skal så visiteres til et andet tilbud, der opfylder deres støttebehov.

Ad) Hvem fører personrettet tilsyn med borgeren i tilbuddet?

Som det fremgår ovenfor af oversigten, er det borgerens handlekommune (her Socialforvaltningen), der skal føre det personrettede tilsyn med borgeren i tilbuddet. Det gælder uanset, om borgeren er placeret i et af forvaltningens egne tilbud eller i en anden kommunes/regions tilbud eller i et privat tilbud.

Ved det personrettede tilsyn skal forvaltningen holde øje med, at borgeren profiterer af tilbuddet, herunder at personalet har de nødvendige kompetencer i forhold til borgerens konkrete behov.

2. Hvordan sikrer forvaltningen, at en borger får et fagligt forsvarligt tilbud, der opfylder borgerens behov?

Socialforvaltningen må kun anvende tilbud (kommunale, regionale og private tilbud), der er godkendt af Socialtilsynet. Socialtilsynet stiller krav til personalets kompetencer m.v. i forbindelse med godkendelse

af tilbuddet og ved det driftsorienterede tilsyn, jf. ovenfor under pkt. 1.

Med etableringen af socialtilsynene den 1. januar 2014 er der etableret en national godkendelses- og tilsynsordning for sociale tilbud, som sikrer, at kommunerne kan have tillid til den faglige kvalitet i tilbuddene. Forvaltningen stiller derfor ikke særkrav ved visitation af en borger til et tilbud, som ligger udover Socialtilsynets godkendelse af tilbuddet, medmindre det særligt betinges i borgerens forhold. Der henvises desuden til pkt. 3 nedenfor om eventuelle større krav til personalets kompetencer udover de krav, som Socialtilsynet stiller til godkendelse af et socialt tilbud.

Når forvaltningen igangsætter processen omkring at finde et botilbud på voksenområdet, der opfylder borgerens behov, og som borgeren kan profitere af, udredes borgeren ved hjælp af voksenundretningsmetoden. Der udarbejdes en samlet faglig vurdering, herunder en vurdering af den samlede funktionsnedsættelse og en vurdering af støttebehovet.

Når der er truffet afgørelse om visitation til et botilbud, afsøger visitationskonsulentens ledige pladser på relevante tilbud i Tilbudsportalen (egne tilbud, andre kommunale, regionale og private tilbud), og den seneste tilsynsrapport for tilbuddet gennemgås. Herefter kontaktes tilbuddet. Borgeren giver samtykke til, at udredningen og de faglige mål (handleplanen) sendes til tilbuddet, som vurderer om borgeren er i målgruppe for tilbuddet. Der er derefter en dialog mellem visitationskonsulentens og tilbuddet om, hvorvidt tilbuddet kan løse opgaven og hvordan de fagligt vil gribe opgaven an.

På børneområdet benyttes primært egne kommunale opholdsteder og døgntilbud. Når der købes en plads i et privat tilbud, er der i de fleste tilfælde tale om private tilbud, der i forvejen er kendskab til, og som oftest også har været benyttet i andre sager. Der er derfor et godt kendskab til tilbuddets indhold samt til, hvilke opgaver tilbuddet kan løse ud fra personalesammensætning og erfaringsgrundlag m.v. Hvis der er behov for yderligere afklaring i forhold til den konkrete opgave, afklares det i forbindelse med visitationsfasen, hvor tilbuddet ofte besøges, og hvor der er en dialog om den konkrete opgave.

3. Kan forvaltningen eventuelt gøre mere for at sikre de rette tilbud til borgerne?

På baggrund af ovenstående vurderer forvaltningen, at der gennem Socialtilsynets godkendelse og det driftsorienterede tilsyn er skabt en betryggende sikring af, at de sociale tilbud lever op til de faglige krav til personale og ledelse, som er nødvendig for, at borgerne kan få den støtte de konkret har behov for.

Forvaltningen vurderer, at de skærpede krav til de sociale tilbud fra 1. januar 2014 sammenholdt med de undersøgelser, som forvaltningen selv gennemfører i forbindelse med visitation af en borger til et tilbud, samt det personrettede tilsyn med borgeren, sikrer gode og forsvarlige tilbud, som opfylder den konkrete borgers behov.

Hvis der er ønske om, at forvaltningen skal stille større krav til personalets kompetencer, end Socialtilsynet kræver ved sin godkendelse af tilbuddene, f.eks. at alt personale på tilbuddet skal være faguddannede pædagoger eller lignende, vil det have økonomiske konsekvenser for pladsprisen på både forvaltningens egne tilbud og ved køb af pladser i andre kommuner/regioner eller private tilbud. Større krav til personalets kompetencer i f.eks. private tilbud end i forvaltningens egne tilbud vil af de private tilbud kunne opleves som konkurrenceforvridende, og det vurderes ikke at være lovlig ud fra ligebehandlingsprincipper. Hertil kommer, at københavnske borgere med samme støttebehov skal sikres lige behandling, uanset om de visiteres til et af forvaltningens egne tilbud eller til et tilbud i en anden kommune/region eller i et privat tilbud. Borgerne skal have stillet samme kommunale serviceniveau til rådighed.